

AFVALWIJZER VOOR DIERENKLINIEKEN

Duidelijk, praktisch en verantwoord

Versie juni 2026

Voorwoord

Voor u ligt de uniforme afvalwijzer voor dierenklinieken binnen de veterinaire sector. Deze afvalwijzer is opgesteld om dierenklinieken te ondersteunen bij een correcte en efficiënte omgang met afvalstromen. Goede afvalscheiding draagt bij aan de veiligheid, bescherming van het milieu en naleving van de wetgeving. In de bijlagen zijn visuele afvalwijzers toegevoegd die boven de prullenbakken gehangen kunnen worden.

Deze afvalwijzer is adviserend van aard. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De specifieke verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving blijft te allen tijde bij de individuele dierenkliniek.

Inhoudsopgave

Inleiding

Definities	4
Inleiding	5
Verantwoordelijkheden	6

Wettelijk kader

Restafval	7
Specifiek ziekenhuisafval	9
Geneesmiddelen	11
Batterijen	12
Spuitbussen	13
Gevaarlijke vloeistoffen en lege emballage	14
Dierlijk materiaal	15
Papier en karton	17

Additionele afvalstromen

PMD-afval	18
GFT-afval	20

Bijlagen

Afvalwijzers	21
--------------	-------	----

Definities

Definitie	Betekenis
Afvalstroom	Specifieke categorie van afval die apart wordt ingezameld en verwerkt
Euralcode	Europese afvalstoffencode voor administratieve en verwerkingsdoeleinden
Klein Chemisch Afval	Afval van huishoudens met een chemische samenstelling die gevaarlijk is voor mens en milieu
Klein Gevaarlijk Afval	Kleine hoeveelheden gevaarlijk afval afkomstig van bedrijven, waarvoor dezelfde zorgvuldige verwerking geldt als bij KCA
UN-keurmerk	Het UN-keurmerk geeft aan dat een verpakking voldoet aan internationale eisen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en is getest door een erkende keuringsinstantie
ADR	Internationale regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg
Dierlijke bijproducten	Materiaal van dieren dat niet bedoeld is voor menselijke consumptie inclusief kadavers
Rendac	De enige erkende inzamelaar en verwerker van dierlijke bijproducten in Nederland
Emballage	Verpakkingsmateriaal dat wordt gebruikt voor het verpakken, beschermen en vervoeren van producten, en na gebruik kan worden hergebruikt of als afval verwerkt
GFT-afval	GFT-afval omvat organisch afval afkomstig van groente, fruit, etensresten en tuinonderhoud, dat geschikt is voor vergisting of compostering
PMD-afval	PMD-afval is een bedrijfsafvalstroom bestaande uit kunststof verpakkingsmateriaal en drankenkartons, die gescheiden wordt aangeboden ter bevordering van hergebruik en recycling

Inleiding

Afvalverwerking is een onmisbaar onderdeel van het dagelijks werk binnen de diergeneeskundige praktijk. Of het nu gaat om injectiespuiten, medicijnverpakkingen, kadavers of gaasjes: iedere handeling in de kliniek leidt tot afvalstromen die op de juiste manier moeten worden afgevoerd.

Tegelijkertijd is afvalbeheer vaak complex, tijdrovend en niet altijd duidelijk geregeld. Dierenklinieken hebben te maken met uiteenlopende afvalstromen, afhankelijk van diersoort, behandeling en praktijkgrootte. Door het ontbreken van uniforme werkinstructies en eenduidige communicatie bestaat regelmatig verwarring over wat waar thuishoort en hoe het moet worden afgevoerd. Deze richtlijn is ontwikkeld om daarin overzicht en houvast te bieden. Door het afvalbeheer te structureren, vraagt het minder aandacht zodat de focus bij diergeneeskundige zorg kan blijven.

Deze afvalwijzer is bedoeld voor dierenartsenpraktijken die gezelschapsdieren, paarden of landbouwhuisdieren behandelen. De inhoud is niet van toepassing op dierentuindieren of wilde dieren, vanwege afwijkende regelgeving. In deze richtlijn worden de afvalstromen en producten beschreven die dagelijks tot maandelijks vrijkomen in de veterinaire praktijk en is opgesteld in samenwerking met vertegenwoordigers uit de veterinaire sector, afvalverwerkers en overheidsinstanties. Radioactief afval valt eveneens buiten de reikwijdte van deze richtlijn.

De afvalwijzer is opgedeeld in het wettelijk kader en de additionele afvalstromen. Afvalstromen binnen het wettelijk kader moeten verplicht worden gescheiden en verantwoord worden afgevoerd. Additionele afvalstromen, zoals plastic en drankkarton (PD), moeten soms ook apart worden ingezameld en afgevoerd. Zie hiervoor ook de [afvalwijzer voor bedrijven](#).

Deze afvalwijzer is van toepassing binnen Nederland en adviserend van aard; er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Voor specifieke situaties blijft de actuele wet- en regelgeving leidend. Omdat acceptatievoorwaarden per afvalverwerker kunnen verschillen, is het belangrijk om bij twijfel altijd contact op te nemen met de eigen afvalinzamelaar. Daarnaast nemen afvalverwerkers vaak veel uit handen, door bijvoorbeeld het aanleveren van de juiste verpakkingen en het verzorgen van etikettering en documentatie. Toch is het belangrijk om te realiseren dat de dierenkliniek zelf verantwoordelijk blijft voor het afval totdat dit is verwerkt, tenzij anders overeengekomen.

Verantwoordelijkheden

Aspect	Dierenkliniek	Afvalverwerker
Scheiding van afval	Correct scheiden van afvalstromen (bijv. restafval, ziekenhuisafval, batterijen, spuitbussen).	Accepteert alleen correct gescheiden afval volgens afspraken en regelgeving.
Verpakking	Verpakken volgens de geldende eisen (bijv. naaldenboxen, correcte labels).	Controleert of de verpakking geschikt is voor transport en verwerking. En kan ondersteunen bij het gebruiken van de juiste verpakking.
Etikettering	Juiste etikettering aanbrengen (bijv. UN-nummers, gevarenlabels).	Moet etikettering controleren en eventueel corrigeren vóór verder vervoer. Kan tevens de juiste etiketten aanleveren.
Opslag	Veilige tijdelijke opslag van afval, om lekkage, besmetting of verwonding te voorkomen.	Neemt afval veilig in ontvangst en zorgt voor transport naar eindverwerking.
Transportdocumenten	Het aanleveren van informatie voor begeleidingsbrieven en afvalregistraties.	Het opstellen van het afvalbegeleidingsdocument.
Overdracht van verantwoordelijkheid	Blijft verantwoordelijk totdat het afval is verwerkt tenzij anders is overeengekomen.	Wordt deels verantwoordelijk voor het uitvoeren van het verwerken van het afval.

Restafval

Omschrijving: Restafval is al het afval dat niet gescheiden kan worden ingezameld voor hergebruik of recycling. Het bestaat uit materialen die niet thuishoren in andere gescheiden afvalstromen.

Belangrijk: Als bedrijf bent u verplicht afval op een verantwoorde wijze af te voeren. Deze stroom is vergelijkbaar met huishoudelijk restafval, waarbij er geen vloeistoffen afgevoerd mogen worden via deze stroom.

Administratie: Er wordt geadviseerd om eventuele documentatie, zoals overeenkomsten en facturen, ten minste 2 jaar te bewaren, om aan eventuele controlerende instanties aan te kunnen tonen hoe het afval is afgevoerd.

Toegestaan	Niet toegestaan
Ontlasting en kattengrit (van een dier dat voor zover bekend geen infectieuze ziekte heeft)	Geneesmiddelen
Celstofmatjes	Scherpe voorwerpen (naalden)
Blikjes natvoer en andere voerverpakkingen	(Mogelijk) infectieus materiaal
Piepschuim	Bloedbuizen
Handschoentjes	Batterijen
Aluminiumverpakkingen	Spuitbussen
Naamstickers (inclusief vel)	Gevaarlijke stoffen inclusief de (lege) verpakkingen (te herkennen aan gevarenetiket op de verpakking)
Koffiebekers	Vloeistoffen
Lege doordrukstrips / blisterverpakkingen	
Endotracheale tubes	
Optisch lege spuiten	
Materiaal met opgedroogd bloed (zoals operatiedoeken en -schorten)	
Mondmaskers	
Verbandmateriaal / gaasjes (met opgedroogd/geabsorbeerd bloed)	
Papieren handdoekjes (Tork®)	
Infuussystemen met verwaarloosbare hoeveelheden vloeistof en zónder medicatie	

Specifiek ziekenhuisafval

Omschrijving: Specifiek ziekenhuisafval (SZA) is afval dat infectieus materiaal bevat, of waarvan kan worden vermoed dat dit infectieus materiaal kan bevatten. Specifiek ziekenhuisafval moet apart worden ingezameld en op een veilige manier worden vernietigd.

Verpakken: Specifiek ziekenhuisafval dient te worden verpakt in verpakking met UN-nummer UN 3291, met inachtneming van de volgende punten:

- Er mag geen inhoud uit de verpakking kunnen ontsnappen; de verpakking moet lekvrij zijn en dus goed worden afgesloten volgens de instructie
- Een gevarenetiket en UN-nummer moeten duidelijk zichtbaar op het vat zijn aangebracht
- De afvalstroom moet op het vat zijn vermeld

Scherpe voorwerpen zoals naalden en scalpels moeten worden verpakt in een daarvoor geschikte, gesloten naaldenboxen. Deze mogen worden meeverpakt bij het specifiek ziekenhuisafvalvat (UN 3291), of deze dient afzonderlijk in een aparte omdoos te worden aangeboden, waar het UN-nummer en het gevarenetiket op wordt herhaald.

Vloeibaar afval mag uitsluitend in hoeveelheden van een maximaal totaal van 1 liter per vat worden aangeboden, voorzien van aanvullend absorberend materiaal, bijvoorbeeld SeptoDry-zakjes. Er mag geen losse vloeistof in het vat aanwezig zijn. Vraag eventueel uw afvalverwerker om advies.

Opslaan: Wanneer een WIVA-vat vol is, dus het maximale gewicht of vulling is bereikt, wordt aangeraden om deze te sluiten en op te slaan op een koele plaats en van een warmtebron af. Daarnaast wordt geadviseerd om het vat zo snel mogelijk af te laten voeren.

Afvoeren: Bij het transport van de vaten hoort een vervoersdocument (ADR 5.4.1.).

Administratie: In de wetgeving wordt verschillende termijnen aangegeven dat documenten bewaard dienen te blijven. Er wordt aangeraden om een kopie van het vervoersbewijs te bewaren voor ten minste 2 jaar voor eventuele controle door instanties.

Gevarenetiket

Naaldenbox

Vat volgens UN 3291

Omschrijving	WEL SZA	NIET SZA
Scherpe voorwerpen, verpakt in daarvoor bestemde verpakkingen, zoals naaldenboxen	<ul style="list-style-type: none"> • (Braunule)naalden (ook naalden nog in verpakking) • Object- en dekglasjes • Scalpelmessjes • Gebroken glas • Naaldvoerders • Aangebroken of lege flacons van glas • Microhematocrietbuisjes 	<ul style="list-style-type: none"> • Lege spuitjes • Onaangebroken medicatie • Materiaal met opgedroogd bloed (operatiedoeken en -schorten) • Handschoenen • Mondmaskers • Endotracheale tubes • Verbandmateriaal • Gaasjes • Wegwerpkleding • Naaldendoppen • Infuussystemen met verwaarloosbare hoeveelheden vloeistof en zónder medicatie • Kadavers of grote delen dierlijk materiaal (oa vanwege lekken en stank)
Afval waarvan de inzameling en verwijdering zijn onderworpen aan speciale richtlijnen teneinde infectie te voorkomen	<ul style="list-style-type: none"> • Al het materiaal dat in contact is geweest met (verdacht) infectieuze dieren • Afval met druipend bloed of lichaamsvloeistoffen • Afval met opgesloten hoeveelheden bloed/lichaamsvloeistoffen (zoals bloedbuizen, zuigpotten, vacuumsystemen) • Medicatie dat in contact is geweest met de patiënt en mogelijk infectieus is • CO2-absorberend granulaat (Sodalime) in afgesloten zak • Bacterie- en schimmelkweken • Uricult • Teststrips / sneltesten • Procyte vloeistof (verpakking in overleg met afvalverwerker) • Beperkte hoeveelheid anatomische resten en orgaan delen die vrijkomen bij operatieve ingrepen* 	
Cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen	Medicatie, bereidingsmaterialen en materialen dat in contact is geweest met cytostatica en met patiënten die zijn behandeld met cytostatica of cytotoxica	

Wanneer u te maken heeft met een ernstige infectieuze dierziekte zoals een zoonose, behoort het afval afkomstig van de zorg voor het zieke dier op een andere manier verpakt te worden (UN 3549). Controleer bij een ernstige dierziekte of een melding moet worden gedaan bij de NWWA.

Geneesmiddelen

Omschrijving: Geneesmiddelen mogen niet via het specifiek ziekenhuisafval* worden afgevoerd en behoren tot een aparte afvalstroom (klein chemisch afval) die gescheiden hoort te worden afgevoerd.

Afvoeren: Overleg met de afvalvervoerder op welke wijze dit afval het best kan worden bewaard en afgevoerd kan worden.

Geneesmiddelen(resten) die in direct contact geweest zijn met een patiënt, zoals spuiten met resten geneesmiddelen, dienen wel als specifiek ziekenhuisafval te worden afgevoerd, vanwege het potentiële infectierisico. Dit geldt ook voor cytostatica.

Administratie: In de wetgeving worden verschillende bewaartermijnen aangegeven voor de bijbehorende documenten. Er wordt aangeraden om een kopie van het vervoersbewijs te bewaren voor ten minste 2 jaar voor eventuele controle door instanties.

Onaangebroken verpakkingen (ook strips) mogen na inname opnieuw worden verstrekt, waarbij de dierenkliniek verantwoordelijk blijft voor de kwaliteitsborging. Bij geneesmiddelen met specifieke bewaarcondities, zoals koeling, moet zorgvuldig worden afgewogen of heruitgifte verantwoord is. Het opstellen van een uniform beleid of protocol wordt aanbevolen.

Let op: Het innemen van geneesmiddelen mag alleen bij particulieren (huisdiereigenaren). Het inzamelen van geneesmiddelen van andere bedrijven (zoals veehouders) is verboden, tenzij de praktijk hier een gemeentelijke vergunning voor heeft.

Batterijen

Omschrijving: Er zijn bij dierenartsenpraktijken verschillende soorten batterijen in gebruik. Daaronder vallen losse (alkaline)batterijen, maar ook batterijen in apparatuur. Daarnaast zijn er steeds meer lithium batterijen in gebruik, die andere gevaareigenschappen hebben dan de batterijen die voorheen werden gebruikt.

Afvoeren: Voor het afvoeren van batterijen wordt geadviseerd kleine hoeveelheden (minder dan één kilogram) als klein chemisch afval (KCA) aan te bieden bij provinciale, regionale of gemeentelijke depots, zoals een gemeentewerf. Deze depots zijn echter primair bedoeld voor huishoudens en kunnen het afval weigeren of extra kosten in rekening brengen. Indien het depot de batterijen niet accepteert, wordt geadviseerd om contact op te nemen met een lokale afvalverwerker om een alternatieve afvoeroplossing te vinden. Daarnaast zijn bedrijven die batterijen verkopen, zoals supermarkten, sinds kort verplicht om voorzieningen te bieden voor de inzameling en recycling van gebruikte batterijen. Voor lithiumbatterijen bestaan speciale afvoervaten (zie foto). Vraag bij regelmatige afvoer van deze batterijen de afvalverwerker om advies.

Spuitbussen

Omschrijving: De afvalstroom spuitbussen omvat bij dierenklinieken lege of deels gevulde spuitbussen die onder druk staan en gevaarlijke stoffen kunnen bevatten, zoals drijfgassen of resten van chemische middelen. Deze kunnen gebruikt worden voor wondverzorging, insectenbestrijding of als koelspray dienen. Grote gasflessen of drukhouders horen niet bij deze afvalstroom en moeten apart worden ingezameld.

Verpakken:

Voor vervoer ten behoeve van recycling of verwijdering mogen spuitbussen worden verzonden onder UN 1950 of UN 2037 (gaspatronen).

- Deze hoeven dan niet volledig beschermd te zijn tegen beweging, mits de verpakking is geventileerd en eventueel vrije vloeistof met een absorberende mat wordt opgevangen.
- De vervoersverpakking moet duidelijk zijn voorzien van het opschrift: "UN 1950 AEROSOLEN" of "UN 2037 AEROSOLEN"

Afvoeren: Als de afvalverwerker SZA vaten ophaalt, kan deze op verzoek ook andere gevaarlijke stoffen afvoeren.

Tip: vraag je afvalverwerker voor een geschikte UN-verpakking.

Gevaarlijke vloeistoffen en lege emballage

Omschrijving: De afvalstroom gevaarlijke vloeistoffen omvat vloeibare stoffen die risico's voor mens en milieu opleveren, zoals formaline, kleuringen en sterillium®. Ook lege verpakkingen (emballage) die resten van gevaarlijke vloeistoffen kunnen bevatten, moeten op dezelfde wijze worden ingezameld en afgevoerd als volle verpakkingen, om risico's van restvervuiling te voorkomen. Er moet te allen tijde worden voorkomen dat gevaarlijke vloeistoffen via het riool worden geloosd, om schade aan milieu te voorkomen.

Voorbeelden van GHS-gevaarpictogrammen die aangeven dat verpakkingen gevaarlijke chemische stoffen bevatten

Indelen: Om te bepalen hoe een gevaarlijke vloeistof dient te worden afgevoerd, is het belangrijk te kijken om welke gevaarlijke stof het gaat. Het is het makkelijkst om daarvoor te kijken naar de originele verpakking. Hierop staan de UN-nummers, etiketten en stofnamen.

Verpakken: Wanneer aan de afvalverwerker wordt aangegeven welke stof het betreft, dan kan deze de juiste verpakkingen en etiketten aanleveren. Het makkelijkst is het verpakken van gevaarlijke vloeistoffen in hun originele verpakkingen. Het is belangrijk dat verschillende soorten gevaarlijke vloeistoffen niet worden gemengd om chemische reacties te voorkomen. Op de verpakking moet duidelijk het UN-nummer en het bijbehorende gevarenetiket aanwezig zijn. Ook mag de t.h.t.-datum niet verstreken zijn.

Opslaan: Emballage met gevaarlijke vloeistoffen moet worden opgeslagen in lekbakken met een opvangcapaciteit van ten minste 110% van de grootste verpakking. Dit kan een simpele plastic bak zijn. Hiermee wordt voorkomen dat lekkages en morsen gevaar veroorzaken. Zorg ervoor dat de inhoud van opgeslagen verpakkingen altijd duidelijk is geregistreerd. Het wordt aanbevolen om resten van gevaarlijke vloeistoffen periodiek te laten afvoeren om een te grote opslaghoeveelheid en daarmee aanvullende eisen te voorkomen.

Afvoeren: Bij het transport van gevaarlijke vloeistoffen is een vervoersdocument verplicht (ADR 5.4.1.). Voor lege emballage moet duidelijk de aanduiding 'LEEG ONGEREINIGD' op het vervoersdocument worden vermeld.

Administratie: In de wetgeving worden verschillende termijnen aangegeven dat documenten bewaard dienen te blijven. Er wordt aangeraden om een kopie van het vervoersbewijs te bewaren voor ten minste 2 jaar voor eventuele controle door instanties.

Dierlijk materiaal

Omschrijving: Dierlijk materiaal voor dierenklinieken is categorie 1-materiaal en omvat kadavers van overleden gezelschapsdieren of delen daarvan. Denk hierbij aan weefsels die vrijkomen bij operaties, zoals verwijderde eierstokken, ledematen of tumoren, die bestemd zijn voor verwijdering. Weefsel afkomstig van dieren met een mogelijk (zoönotische) infectieuze aandoening valt onder specifiek ziekenhuisafval.

Landbouwhuisdieren en paarden vallen buiten deze afvalstroom, omdat hun kadavers doorgaans op locatie onder verantwoordelijkheid van de eigenaar vallen. Bij hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren, zoals kippen, kunnen op dezelfde manier worden afgevoerd als categorie 1-materiaal. Indien een groter landbouwhuisdier of paard op de kliniek overlijdt, wordt geadviseerd om contact op te nemen met Rendac voor verdere afhandeling.

Verpakken:

- Dierlijke bijproducten en afgeleide producten moeten worden verzameld en vervoerd in nieuwe, gesloten verpakkingen of in afgedekte, lekvrije verpakking.
- Bij hergebruik van verpakking moeten deze na ieder gebruik grondig worden gereinigd; deze verantwoordelijkheid ligt bij de dierenkliniek.
- Tijdens het vervoer moet op de verpakking een etiket zijn bevestigd met de vermelding: "Categorie 1- materiaal, uitsluitend geschikt voor verwijdering".
- De verpakking moet:
 - Stevig genoeg zijn om scheuren te voorkomen, bijvoorbeeld door nagels van katten.
 - Niet te stevig zijn vanwege de verwerking bij crematie of destructie.
- Het gebruik van een celstofmatje in de verpakking wordt afgeraden omdat dit voor de verwerking moet worden verwijderd en extra risico oplevert voor de medewerkers van het verwerkingsbedrijf.
- Bij gebruik van gekleurde verpakkingen moet verwarring met de Europese transportkleurcodering worden voorkomen. Voor categorie 1-materiaal wordt zwart geadviseerd (volgens Europese standaard); voor aantonen crematiebestemming wordt wit aanbevolen. Zo blijven de verpakkingen herkenbaar en ontstaat geen verwarring.

Voorbeeld van een Categorie 1-etiket.

Opslaan:

- Dierlijke bijproducten moeten afgedekt, geëtiketteerd en lekvrij worden opgeslagen.
- Tijdens de opslag moeten dierlijke bijproducten gescheiden van andere goederen worden gehanteerd en opgeslagen om verspreiding van ziekteverwekkers te voorkomen.
- De opslagtemperatuur mag niet hoger zijn dan 10°C (voor kadavers tot 40 kg); deze temperatuur moet gecontroleerd en geregistreerd kunnen worden.
- De opslagruimte moet:
 - Beschermen tegen schadelijke dieren.
 - Zodanig zijn gebouwd dat deze eenvoudig gereinigd en ontsmet kan worden.
 - Gescheiden liggen van hoofdwegen, bijvoorbeeld bij de achteruitgang van het gebouw, om verspreiding van verontreiniging te voorkomen.
- Kadavers moeten identificeerbaar blijven, bijvoorbeeld door middel van etikettering.
- Kleine resten (zoals operatieweefsels) mogen worden verzameld in één zak, waarbij de afzonderlijke onderdelen niet onderling identificeerbaar hoeven te blijven.

Afvoeren: Categorie 1-materiaal moet bij voorkeur minstens wekelijks worden opgehaald. Het transport van dierlijke bijproducten mag alleen plaatsvinden met een handelsdocument.

In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer een eigenaar een overleden huisdier zelf naar een crematorium brengt, kan incidenteel transport zonder handelsdocument als acceptabel worden beschouwd. Het wordt echter sterk afgeraden dat medewerkers van een dierenkliniek zelf overleden huisdieren vervoeren (bijvoorbeeld na euthanasie op locatie), omdat van hen verwacht wordt dat zij bekend zijn met de juiste wet- en regelgeving en omwille van de professionele bedrijfsvoering.

Administratie: Documenten zoals handelsdocumenten en gezondheidscertificaten dienen minimaal twee jaar te worden bewaard, zodat deze bij controle door toezichthoudende instanties kunnen worden voorgelegd.

Wanneer u te maken heeft met een ernstige infectieuze dierziekte zoals zoönose, behoort het afval afkomstig van de zorg voor het zieke dier op een andere manier verpakt te worden, namelijk UN 3549. Controleer bij een ernstige dierziekte of een melding moet worden gedaan bij de NVWA.

Papier en karton

Beschrijving: De afvalstroom papier en karton omvat schoon en droog verpakkingsmateriaal en drukwerk dat geschikt is voor recycling. Voorbeelden hiervan zijn printpapier, kranten, enveloppen met en zonder plastic venster, kartonnen dozen en schone papieren verpakkingen. Papier en karton die zijn verontreinigd met voedselresten, vetvlekken (zoals bij pizzadozen), coatings of plastic lagen horen niet bij deze stroom en moeten bij het restafval worden aangeboden. Een goede scheiding is essentieel om hoogwaardige recycling mogelijk te maken.

- Het is belangrijk dat papier en karton niet nat worden aangeboden. Hoewel papier tijdens het recyclingproces nat wordt gemaakt, kan vroegtijdige vochtopname leiden tot schimmelvorming, waardoor het materiaal ongeschikt wordt voor recycling.
- Daarnaast moet papier en karton onvermengd en schoon zijn, omdat verontreinigingen zoals plastic, vet of andere stoffen de kwaliteit van het gerecyclede papier sterk verminderen.

Wel toegestaan	Niet toegestaan
Schoon en droog papier en karton	Nat papier/karton
Kartonnen dozen en verpakkingen	Vervuild of vet papier/karton
Kranten, tijdschriften, folders	Geplastificeerd papier
Schrijf- en printpapier	Drankkartons
Bijsluiters	Bubbeltjesenveloppen
Enveloppen (met of zonder venster)	Ordnars en ringbanden
Golfkarton	Naamstickertje
Kartonnen doosjes van medicatie	Papieren handdoekjes (Tork®)
	(Gebruikte) koffiebekers
	Papieren zijde van steriel papier
	(Vervuild) kattengrit
	Voerzakken

PMD-afval

Omschrijving: PMD-afval (Plastic, Metaal en Drankkartons) omvat verpakkingsafval van kunststof, metaal en drankkartons. Denk hierbij aan plastic flessen, plastic verpakkingen, folies, yoghurtbekers, conservenblikken, aluminium koffiecups en kartonnen verpakkingen van melk, sap of soep. Metalen verpakkingen waar statiegeld op zit, kunnen gewoon bij inzamelpunten worden ingeleverd.

Het is belangrijk dat het PMD-afval leeg is en zoveel mogelijk schoon wordt aangeboden. Volledig uitgespoeld hoeft niet, maar er mogen geen grote voedselresten of vloeistoffen meer in zitten. Verpakkingen mogen samengeperst worden om ruimte te besparen.

Let op:

- Harde kunststoffen zoals emmers of tuinstoelen horen niet bij PMD-afval.
- Verpakkingen mét etensresten of vloeistoffen zijn tevens niet toegestaan.

Verpakken: Over het algemeen wensen afvalverwerkers dat het afval verpakt is in doorzichtige (of gele) zakken.

Tip: Er zijn afvalverwerkers die een gereduceerd tarief hebben voor het bedrijfsmatig ophalen van PMD-afval. Neem contact op met je afvalverwerker voor meer informatie.

Toegestaan	Niet toegestaan
Lege, schone plastic verpakkingen en doppen	Celstofmatjes
Lege drankkartons van melk, sap, soep, saus	Plastic kragen
Plastic zijde van steriele verpakking	Handschoentjes
Plastic bakjes en zakken van voedselverpakkingen (mits leeg)	(Gebruikte) spuiten
Plastic flacons zoals van NaCl (waar geen gevaarlijke stoffen of medicatie in heeft gezeten)	Infuuszak met lijn
Metalen verpakkingen zoals lege blikjes hondenvoer of aluminium koffiecups	Endotracheale tubes
Lege Leukoplastrolletjes	Naamstickers (ook het vel zelf)
	Voerzakken (tenzij vermeld op de verpakking)
	Spuitbussen, blikjes, metalen verpakkingen (zoals blikjes van natvoer)
	Verpakkingen van gevaarlijke stoffen (medicijnflesjes, jerrycans)
	Piepschuim
	Doppen (ook schone naaldendoppen)
	Koffiebekers

GFT-afval

Omschrijving: GFT-afval (Groente-, Fruit- en Tuinafval) bestaat uit composteerbare resten zoals etensresten, schillen, koffiedik, theezakjes en tuinafval, zoals bladeren en gras. Het afval moet schoon en vrij van verontreiniging zijn; plastic, glas, metaal en vloeibare etensresten horen hier niet bij. Sommige afvalverwerkers hanteren daarnaast de aparte afvalstroom 'swill', waarbij uitsluitend keukenresten zijn toegestaan en tuinafval niet.

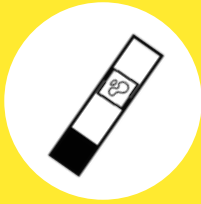
Verpakken: Voor de inzameling van GFT-afval mogen eventueel speciale composteerbare GFT-zakken worden gebruikt.

Toegestaan	Niet toegestaan
Diervoer (brokken, natvoer)	Ontlasting / urine / braaksel (of andere lichaamsvloeistoffen)
Etensresten uit de kantine	Kattengrit
Schillen en resten van groente, fruit en aardappelen	Verpakkingen (van eten)
Koffiepoeder / koffiepads	Haren
Theezakjes	Nagels
Bloemen en planten	Kauwgom
Speciale composteerbare GFT-inzamelzakken	Celstofmatjes
	Overleden dieren
	Papieren handdoekjes (Tork®)
	Plastic zakken
	Koffiebekertjes

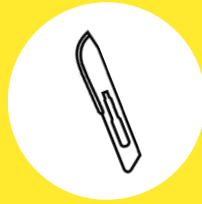
Scherpe voorwerpen

Naalden (ook nog in verpakking)

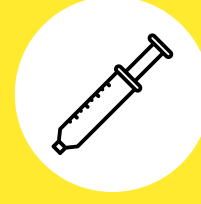
Object- en dekglasjes

Mesjes

Flacons

Spuiten

Brandbare stoffen

Geneesmiddelen

Flacons met inhoud

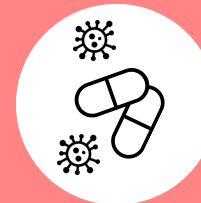

Medicatie

- Oude medicijnen in klein-verpakkingen

Naalden

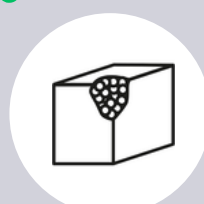
Besmette medicijnen

Vrije vloeistoffen

- Cytostatica en cytotoxica

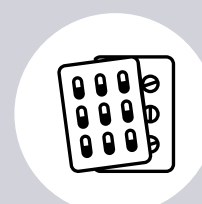
Restafval

Piepschuim

Kattengrit

Lege doordrukstrips

Dierlijke resten

Apparatuur

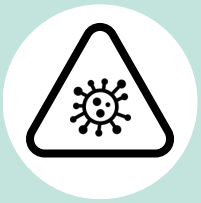

Vloeistoffen

Specifiek ziekenhuisafval

Naalden

Potentieel besmet afval

Spuiten mét medicatie

- Cytostatica
- Verpakte grotere hoeveelheden bloed, plasma en andere pasteuze en vloeibare afvalstoffen (max. 10 % van totale inhoud).

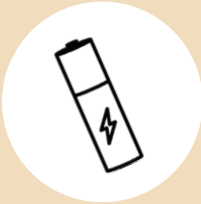
Vrije vloeistoffen

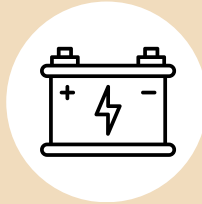
Radioactief, licht ontvlambare en/of explosieve stoffen

- Dien absorberende korrels toe om overige vrije vloeistoffen en lekken te voorkomen
- Naalden en andere scherpe voorwerpen dienen in een naaldenbox voorverpakt te zijn

Batterijen

(Reguliere) batterijen

Accu's

Voorwerpen die batterijen bevatten

Emballage gevaarlijke vloeistoffen

Diverse soorten lege verontreinigde emballage, voorzien van dop, deksel ed

Gevulde emballage

Lege spuitbussen

Groen afval (GFT)

Schillen en resten van groente, fruit en aardappelen

Bloemen en kamerplanten

Honden- en kattenvoer

Kattengrit

Dierlijke resten

Verpakkingsmateriaal

Plastic afval (PD)

Lege drankkartons

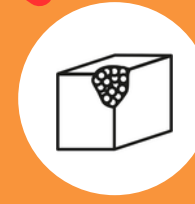

Doppen

Plastic tasjes

- Alle plastic verpakking die niet infectieuze of gevaarlijke (rest)stoffen bevat

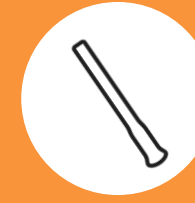
Piepschuim

Spuitbussen

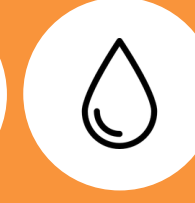
Spuiten

Naaldendoppen

Verpakkingen van gevaarlijk afval

Vloeistoffen

Papier en karton

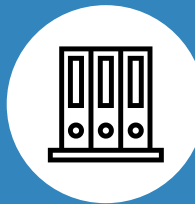
Printpapier

Envelop (met venster)

Kranten/ tijdschriften

Ringbanden/ ordners

Pizzadozen of ander vervuild papier/karton

Kartonnen bekers

Spuitbussen

Spuitbussen
(vol of leeg)

Aanstekers

Gascilinder en -
patronen